

Parallelsproglighed som indsatsområde

Frans Gregersen

Det nordiske sprog møde

Stockholm 2014

Definition

- Brugen af to eller flere sprog (til samme formål) inden for samme samfundsmæssige sfære eller domæne
- I praksis: Brugen af engelsk og et nordisk sprog inden for et og det samme domæne
- Det har vist sig at de nordiske sprog og engelsk faktisk bruges 'parallelt' i en række henseender

Diskussionen om domæne

- Domænebegrebet
- Sprogbegrebet
- Den empiriske sprogforsknings krav og praksis

Internationalisering

- For forskningens skyld
- For samfundets skyld
- For de studerendes skyld
- For fremtidens skyld

- Konsekvenser?

Udvikling af de nordiske sprog

- For samfundets skyld
- For de studerendes skyld
- For forskningens skyld
- For skatteborgernes skyld
- For fremtidens skyld

- Konsekvenser

Literacy som parallel

- *Alle i de nordiske samfund* skal være funktionelt alfabetiserede personer
- Det har ALDRIG været tilfældet i historien at der fandtes den slags samfund
- Alle i de nordiske samfund skal være funktionelt tosprogede (tresprogede) i deres nordiske første- (eller andet-)sprog og engelsk
- Det kendes til gengæld temmelig godt om end man kan diskutere funktionsniveau, fluency og anvendelsesområder (domæner)

Hvor parallelt!

- Engelsk vinder frem i de højere uddannelser i hele Norden, dvs. en fælles udfordring at finde frem til hvor langt parallelsproglighed kan bære på dette område
- Erhvervslivet/næringslivet er ikke mindre væsentligt at studere
- Det offentliges service, klarsprogspolitikken og hensynet til de mange andetsprogstalende

Fak/Land	DK	IS	SE	NO	FI
SUND	10	18	-	18	-
NAT/TEK	3	3	0.5 (Fysik)	5	4
SAMF	36	48	64 (Jur)	50	50
HUM	44	55	55 (Hist)- 15 (Lingv)	50	47

Et eksempel på en sammenligning baseret på: Hvor parallelt

Alle tal gælder *procent af publikationer på det relevante nordiske sprog (for Finland på både svensk og finsk)*. For de danske og norske tal gælder at det er totaltal for hele landet for året 2010, mens tallene for Sverige ganske vist er fra 2010 men er opgjort for repræsentative discipliner som anført. Endelig gælder tallene for Island for 2011 og kun for doktordisputatser fra Islands Universitet mens tallene fra Finland er fra Helsinki Universitet

Hvor parallelt?

- Den finske situation
- Den islandske situation
- Det nordiske som udfordring
- Minoritetssprogene, de godkendte og dem der er tale om i praksis
- Minoritetssprogbrugerne
- Andre sprog end engelsk?

Engelsks placering i de nordiske sprogsamfund

- Første fremmedsprog fra første klasse (DK)
- Ingen dubning men tekstning
- Hvor gode er vi egentlig til engelsk?
- Hvilke domæner (re)præsenteres på engelsk i de nordiske sprogsamfund?
- Fagsprog, terminologi og diskurser

Status

- Parallelsprogsnetværket har afsluttet sit arbejde
- Ad-hoc-gruppen om parallelsproglighed er nedsat med et nyt mandat
- Parallelsproglighed er ikke bare et anliggende for højere uddannelse

Titanic eller Aladdins løsenord

- Sprogvalg og *audience design*
 - *Mange sprog til mange formål*
 - *Gæsten bestemmer-ideen*
 - *Pragmatisk sprogvalg*
 - *Det asymmetriske sprogvalg*
 - *Kompetence og fluency*
- Fra det ene domæne til det andet – sprogdøden lurer?
- Støtte til domænespecifik tosprogethed
- Gør sprog(politik) mere synlig – og effektiv!